

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak

Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "

Felelős szerkesztő

Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.

Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

Ingyen kenyér és ingyen tej.

Debreczen, jan. 16.

Fent jártam a napokban hazánk székes-fővárosában, a szép Budapesten, s két estémet annak az igaz lelki élvezetnek szenteltem, hogy tanulmányozzam, miként működik az Isten lelkétől áthátott emberi lélek szeretete a nyomor enyhítésében, a test és lélek fájó sebeinek gyógyításában. Azt tanulmányozgattam, hogy miként munkálkodnak a budapestiek a tél-okozta nyomoruság leküzdésében, a testi éhség csillapításában.

A hol a test szenved, kétségen kívül szenved ott a lélek is, mert a testi szenvedés megnyirbálja a lélek szárnyait s ólomsúlylyal nehezdedvén arra, porba vonzza azt. Hol az éhség terjeszti ki a maga sötét szárnyait, vergődik ott a lélek is, nem csaponghat fenn a lélek s a kedély élete is végképen elalél.

Kenyerért és czirkuszi játékokért ordított hajdanán az éhező római, de a mai kor szegény gyermeke, a föld éhező népe lejjebb szállott követelésével, s megelégszik a puszta kenyérrel is.

A mai kort sokan a haszonelvőség, a rideg önzés korszakának szeretik nevezni. Futunk mindnyájan az anyagiak után, s egyik ember a másik vállain igyekezik mind magasabba hatolni.

A mai kort a hitelenség korszakának szeretik sokan mondani, s azt hirdetik fennhangon, hogy szünőfélben van, mulófélben van az a hit, mely hegyeket mozdít ki helyéből, mely képes magát megtagadni s a más ember örömeinek, megelégedésének alárendelni saját érdekeit.

Pedig hát ez nem igaz!

Aki a mai kor zajgó áramu eseményeit kissé mélyebbreható, szélesebb kört felölelő tekintettel tudja szemlélni, minden téren azt látja, hogy a hit, az emberiségnek e nagy lelki ereje mind merészebb szárnyalással röpked életünk azuros égboltján. Soha, de soha nem volt még az élő vallásosságnak annyi hithű bajnoka, mint a mennyi ma van. Nem vivünk többé irtó háborukat hitünkért, de ezerekre és sok ezerekre megy azoknak számuk, kik a lélek fegyvereivel küzdenek saját hitök igazaiért, s ha kelletne, ma is ezrével találkoznának olyanok, kik hajlandók volnának mártírkoszorút tűzetni homlokukra, csak hogy ne legyenek kénytelenek lemondani élő hitöknek szent meggyőződéseiről. Nézzétek csak azokat a misszionáriusokat, akik lemondva az édes otthonuk, a saját hazánkat, a boldog családi életnek örömeiről, kimennek a föld legkietlenebb hatáira, hirdelve a hitben gyökerező evangyéliumi

nagy igazságokat. — A szeretet, az embertársak fájdalmi, nyomorai iránti szeretet pedig az élő hitnek egyik legszebb virága, s ennek fölséges tényeiről az emberiség művelődésének története egyetlen korszakban sem jegyezhetett még föl annyi szépet és annyi nemest, mint a mennyit ebben a mi sivárnak nevezett korszakunkban följegyezhet.

Hazánk székes-fővárosa méltán dicsekedhetik azzal a hirnévvel, hogy rengeteg munkát végez a körében dúló nyomor enyhítésére, az éhség felhangzó jajának lecsillapítására. Szeretnék heteket tölteni ottan, hogy irhassak árvaházairól, gyermekmenhelyeiről, népkonyháiról, melegedő szobáiról, Lorántffy Zsuzsánna egyteléről s ki tudja hány olyan intézetéről, melyeket ott a samaritanusi szeretet a nyomorultak nyomora enyhítésére szervezett. Nagy abban a városban a fény, tehát nagynak kell ott lenni az árnyéknak is, — ámde ezt az árnyéket ismét sugárzó glóriával igyekezik bevonni az igaz emberszív ama dicsőséges szeretete, mely nem néz vallásra, mely nem néz korra, sem nemi különbségre, hanem mindeneket igyekezik betakarni szeretetének szárnyaival, hogy ne fázzenek és ne éhezzenek az, kit Isten a maga képére és hasonlatosságára teremtett.

Tárcza.

Vanitatum vanitas.

Megutam o sivar világot
Mely lopva egymásra tör,
Ki elérte, amire vágyott:
Mást kíván s így torog a kör.

Érdek ma az élet rugója
Kielte a föld önmagát,
Az ideál sarokba dugva,
Nem ismer vallást, sem hazát.

S e versenyben a boldogabb az
S bizton a győztes az marad,
Kiben a szív kihalt, kiégett,
Lelke üres s csak úgy halad.

El innen, el! Az uri népet
Kertülöm. Tőle el, csak el!
Ha szegény pór kunyhóba lépek,
Lelkem talán nyugvóra lel.

Nem! Itt sincs más, csak Isten átka,
Az élet is olyan sivar...
Nyomor s a bün karöltve járnak,
S az erény kezd kiveszni már.

Az etikettes gróf kisasszony
Azt hiszed: talán boldogabb
Mint szobalányunk, hogyha néki
Jankó, a szolgánk csókot ad?

Nehidd, ne hidd, nem boldogabb az,
De vajjon boldog e emez*
Még idvezül-e pillanatban
S aztán nyomorra ébredsz.

Mert ugy fáj a szülő szívének
Ha nincs, s kenyért kér a gyerek,
S mert nem telt orvos, patikára
Kiszzenvedett a kisbeteg.

A palotának büszke fénye
Verőfény csak, az sem egyéb,
Csak látják, akik benne laknak,
De nem érzik a melegét.

Nem is sovárognak utána,
Ajuknak unott a gyönyör,
Megcsömöröltek attól régen
Meyéért mást még a vágy gyötör.

A boldogság ez hát, amelyet
Irgy szemmel néz sok szegény?
A bibor is rongy csak, elfoszlik,
Mint egy csalóka tünemény.

Állandó üdv, örökké tartó,
Nincsen sehoh — e sártekén,
Élünk: míg jó a végítélet,
Király, vagy koldus egyre mén.

Stella.

Az érem hátlapja.

Irta: Léon Xarof.

Az igazgató ur irodjában, a «Északisark-szappan» gyárában. (Védjegy: a jegesmedvéhez.)

A segéd diszkrétan belép és névjegyet nyújt át: Egy fiatal hölgy kíván az igazgató urral beszélni.

Az igazgató szangvinikus vidám arca vas tag ajkak: Csinos vagy rut?

A segéd: Nem épen megvetendő igazgató ur!

Az igazgató! Hát csak bocsássa be!

A segéd (el),

A kis hölgy félénken közeledik az impozáns íróasztalhoz amely mögött az igazgató gépiesen olvassa a beküldött névjegyet: Bo csánatot kérek igazgató ur hogy kihallgatást merészsétem kérem, anélkül hogy szerencsém lenne ismerni.

Az igazgató meghajol, és helyet kínálja meg a hölgyet; — félre! Vajon mit akarhat tőlem? Szakértő szemekkel tanulmányozza: Julesnek igaza van; nem megvetendő csecse beese.

A kis hölgy megindultan: Egy állásról van szó melyet a vállalat új szappanraktárában akarnak létesíteni...

Az igazgató: Igen mindenesetre, állásokat szervezünk új helyiségeinken... (Felre.) Sőt egészen csinos, előkelő, karcsu termet Rajongnak a karcsu termetekért. (Fönn.) De vannak önnek bizonyítványai?

A kis hölgy: Csak igyekezetem van.

Ezuttal csak két intézményt tudtam megnézni s most röviden ezekről számolok el a b. lap olvasó közönsége előtt. Ha Isten segít, megnézem én majd a többit is, sazokról is elmondok mondanóimat.

Megnéztem az ingyen kenyér osztogatást. Az egész világ tudja, hogy ezt az intézményt a budapesti szabadkőművesek tartják fenn saját Podmaniczky utcái palotájukban. Mikor oda mentem estve felé, hosszú és 8—10 soru phalánxban ezerével állottak ott a szegény éhezők seregei, s türelemmel várták, míg sor kerül reájok, s körülbelül harmadfél órai nagy és lelkes munka után mindenki éhező egy nagy darab kenyeret kapván kezébe s ezt megevén, újra odabocsátott a kenyérosztók elé, s az új darabot is megevén, még egy harmadik darabot kapott, — a mikor aztán el kellett távoznia, hogy új éhezők és étkezők jöjjenek helyökbe. Így hát ki van ám zárva annak a lehetősége, hogy az illetők, kenyérdarabjaikat pálinkáért becsereélhessék, a mely esetben az emberbaráti szeretet sokkal inkább ártana, mintsem hogy használna.

Erről az ingyen kenyérről azonban, melyet inkább csak a felnőttek vesznek igénybe, sokkal többet irtak már lapjaink, semhogy nekem arról részletesebben kellene írnom.

De azok az ártatlan, azok az istenadta, azok az éhezők gyermekek! Kinek ne esnék meg ezeken a szíve?!

Ezeknek a jalkiáltása ütötte meg a mult év vége felé egy budapesti szabadkőműves páholy embereinek a fülét, s

elhatározták ők, hogy édes tejet, puha zsemlyét adnak azoknak az édes lelkű, puha szívű gyermekeknek, kiknek sápadt arca könyörtületesre hívja fel a legkeményebb szívű embereket is.

A Városligethez nem messze eső Izabella-utca 42 száma alatt munkálkodik, ezer és ezer gyermektől s éhezők gyermekek szüleitől áldatva az ingyen tej segítő-egyesület. Budapest utcáin sziv alakú kék perselyekbe vetik be pénz — és cukor alakjában adományokat e jótékony célra az emberbaráti jó szívek, mert a szabadkőműveseket e nagy munkájokban a székes-főváros nemes lelkű társadalma, mint az ingyen kenyérenél, itt is hiven segíti és támogatja.

Mikor oda mentem, enyhe idő levén, kinn az utcán várt a maga sorára száz és sok száz szegény gyermek. Zordon időben, nagy hidegben egy közeli melegedő szobában várjak, míg sor kerül reájok.

A maga végtelen szomorúságában is magasan fölemelő, de egyszerűs mind mélyen megrendítő látvány az, a mi bent az intézeti helyiségben szemünk elé tárul. Belépsz az ingyentej-osztó helyiségbe, hova egyszerre 50—60 szegény gyermeket bocsátanak be; mindenkinek egy-egy csupor van kezében, melyet tisztán kell oda vinnie az emberszeretnek azon örangyalai elé, kik, nemes lelkű urnők, a jótékonyaság ez áldott munkáját végzik. Egy urnő elé járulnak először, ki megtörve átad minden gyermeknek egy-egy fehér zsemlyét s aztán csupraikkal egy másik urnő elé járulnak,

a ki meg csapon édes tejet bocsát kis edényökbe, s az örömtől sugárzó arcú gyermekek félrehúzódnak ekkor, s habzsi étvágygyal iszszák a langyos jó tejet s eszik a jó puha zsemlyét. Egy belső szobában férfiak vannak, kik ellenőrzik e munkát, napról-napra vezetik a szükséges jegyzékeket, s ebben a szobában két nagy üstben folyton forr a melegedő tej, mely felforrván, csapon egy hűtőkészülékbe megy át, s innen száll le langyos állapotban oda az első terembe, hol azt az előbb említett urnő osztogatja ki.

Egyik-másik szegény anya 3—4 kis gyermekével jó fél az intézetbe s mindenik gyermeke megkapja a maga zsemlye,- és tejadagját.

Reggel és estve órák hosszán át foly e szereteti munka. Reggel csak urak vannak annál jelen, 7 órától kezdve, de estve már urnők is mindig vannak ott, s vannak olyan urnők, kik hetenként kétszer és háromszor is végzik e samaritanusi nagy munkát. Van hát még emberszeretet, van könyörtülvő sziv ebben a mi ugynevezett rideg korunkban is!

Visszaélések kikerülése végett a gyermekeknek is ott a jótékonyaság helyén kell elkölteniök a tejet és a zsemlyét, de orvosi hiteles bizonyítványra beteg szegény gyermekeknek ki is lehet vinni a sorvadástól, éhhaláltól mentő jó élelmi szereket.

Mily megindító aztán egyik és másik gyermektől hallani, hogy a reggeli tejosztás óta ő nem evett semmit sem. Oly természetesen mondja, oly természetesen találja egyik és másik ki-

Kedves mosoly! De azt mondták nekem, hogy igazgató ur olyan jószívű...

Az igazgató (félre): Hogy nézett rám! (Fenn) Én nem vagyok jószívű ember... (Kérdő hangon) Kisasszony?

A kis hölgy: Kisasszony!

Az igazgató: Kisasszony! (Hirtelen még nagyobb érdeklődéssel nézegeti) Kisasszony (Félre) Egy ártatlan sziv... Igazán nagyon csinos... Nagy, szűzies szemek melyek rendkívüli módon hatnak amellet a pikáns kis orroccka mellett... (Fenn) Nem vagyok jó szívű, csak igazságos! Hát mondja csak ért ön a kettős könyvitelhez?

A kis hölgy (félénken): Bizony aligha.

Az igazgató (közelebb tojja a székét): Az nem tesz tesz semmit!... Hát az elárusi táshoz? Ahoz ért egy kevéssé!

A kis hölgy: Azt hiszem, hamar el fogom sajtítani...

Az igazgató: Ah, hát nem ért hozzá? ... Nem tesz semmit!... Ezelőtt sohasem volt üzletében?

A kis hölgy: Nem!

Az igazgató (megfogja a kezét): Ez első pillanatra meglátszik a kezén... az ön szép, kicsiny kezein. (Félre) Igazán csinos, hosszú, finom kezei vannak... rajongok az ilyen hosszukás kezékért.

A kis hölgy (bizalommal engedi át a kezeit az igazgató urnak): Istenem, igazgató ur, bevallom, eddig bizony nem vettem hasznát a kezeimnek... Van valami csekély járadékunk, amely teljesen elég volt mamának és nekem... (Kissé zavartan.) A jövőben azonban azt szeretném, ha nekem is volna jövedelmem, olyan, amely csakis az enyém... az a szándékom tudniillik...

Az igazgató (szeretettel szorongatja a kis kezeket): Igen, igen, teljesen értam önt, kedves kisasszony... (Félre) Ime az ébredő kacérság! Fényes öltözékeket, ékszereket szeretne... Es igaza is van! Nagyon kedves kis bogár! (Fenn) A szándékát... oh, azt könnyű szerrel elképzelem magamnak!

A kis hölgy (meglepetten): Lehetszetlen!

Az igazgató (még közelebb buzódik): Hát természetesen! Ismerjük mi az ilyen fiatal hölgyek vágyait, akik szépek és kedvesek, mint ön. (Meghatottan.) Mert ön, kisasszony, nagyon csinos!

A kis hölgy: Oh, igazgató ur!... On gonyolódik velem!...

Az igazgató (mindinkább erőt vesz rajta a fölindultság): Oh, nem! Oh, nem!

A kis hölgy (nyugtalanul fölkel): De bocsánatot kérek... nem szeretném az idejét megrabolni...

Az igazgató: Megrabolni! Ön és rabolni az én időmet! (Félre): Elragadó! Ujra helyet foglalni kényszeríti): Hát az állás? Még nem is beszélünk az állásról, amelyet ön tőlem kérni jött...

A kis hölgy (örömmel): Hogyan? Hát belegyeznek? Oh, igazgató ur, ha tudja, milyen hálás...

Az igazgató: Tehát remélhetem, hogy azoknál a raktáraknál reám is gondol majd az igazgató ur?

Az igazgató: A raktárnál? Soha! Itt a központban, az én közelemben fogom önt elhelyezni... Egy raktárban nem kereshetne annyit, mint itt!

A kis hölgy (félénken): És mennyire számíthatnék akkor havonta?

Az igazgató (aki már azt sem tudja,

hogyan mit beszél): Mennyit akar? 200 frank 400 frank?

A kis hölgy (a szerencsétől elkáprázva): Négy... négy... száz frank! Nem talál szavakat örömeinek kifejezésére.) Ah, uram! Oh uram!

Az igazgató: Da legalább hálás lesz irántam... No, mondja szépen!

A kis hölgy (buzgón): Hogyne igazgató ur! Hogyne volnék hálás! Hiszen akkor nyomban férjhez mehetek!

Az igazgató (elhűl): Mit... ön férjhez menni készül? Hogyan? Felösége lesz valakinek?

A kis hölgy: Igen! Épen azért van szükségem erre fizetésre! A vőlegényem nem keres eleget, úgy, hogy addig nem szeret hetjük be a kelengyét, amíg nekem állásom nincsen.

Az igazgató: A vőlegénye? (Jóval kevesebb lelkesedéssel nézegeti a kis hölgyet.) Hová tettem a szememet? Nem megvetendő de elvégre...

A kis hölgy (lelkesen): Igen, a vőlegényem!... Derék fiu, aki szeret és imád... Ah, milyen boldog lesz ő is!

Az igazgató (rohamosan hűvösödik): Ha azt mondom: nem megvetendő, az tulajdon egy általán semmitmondó!

A kis hölgy (tovább szövi álmát): Mindketten áldani fogjuk önt!

Az igazgató (félre): Jó Isten! Milyen ostoba a nevetés! (Fenn) Sajnos, meg kell önnek mondanom, hogy az a hely, amely önnek szándékoztam adni, e perczen nem üres!

A kis hölgy (fájdalmas valóra ébred): De... mikor lesz üres?

Az igazgató (félre): Semmi kétség: ru-

csiny ny szoktak csak éhe

Men letlen s helyre, s a könyvö

e nyom

Napi nak itt k 2000, va

ha evése gyermek, az angya

legalább

Es. h „Inkább sok száz embersze

Mult meg ez egyedül

melyet a így üdvö hó 9-ig, ez intéz

lyével.

Jó ilyenkre város na pár hóna népköny

Hát! jótékony

== A már mind

... éper Kérdezős nek!

A uram!... ményt k tán (főz

Az (Félre) olyan, m natot ké

A k gedje leg létesiten lam. (Me

tos ezrá

Az (Szának het a jó (Fenn, a gondom

A k Viziontl

Az (Az csengel.

A s

Az maga? csinos e mondan dig csuf

Megérte ber!

csiny nyomorult, hogy ők otthon nem szoktak enni, hogy ők otthon mindig csak éheznek!

Menj el, gazdag és mégis könyörtelen szívű emberbarátom, menj el e helyre, s bizonyára megszólal lelkedben a könyörtület hangja, s adakozni fogsz e nyomorultak számára.

Napi átlagként 500 liter tejet osztanak itt ki, egy gyermeknek 1 liter, s 2000, vagy ha kell, több zsemlyét. Mert ha evése után sirva fakad egy — egy gyermek, hogy ő még mindig éhes, azok az angyalszívű nők újra adnak nekik, legalább egy fél zsemlyét.

És ha csal egyik-másik gyermek? Inkább csaljon néhány, mintsem éhez sok száz! — ez ott az elv, ez ott az emberszeretet nagy elve.

Múlt év november hó 24-én nyitott meg ez az áldásos intézmény, mely egyedül áll a művelt népek körében, s melyet a nagy angol „Temas” újság is így üdvözölt. Nyolcz hét alatt már, f. hó 9-ig, 105, 800 adag tejet osztott ki, ez intézmény megfelelő számú zsemlyével.

Jó mi nekünk, debreczenieknek, ilyenekről hallanunk, kiknek körében a város nagyobb segélye mellett is, alig pár hónapig tud fennállani az egyetlen népkonyha.

Hát ha a mi szíveink is nagyobb jótékonyagra nyílnának meg!

Csiky Lajos.

A nagyvilágból.

— A csár ajándéka Menelikknek. Mai nap már minden urakodó jó barátságot igyek

... épen séggel rut! (Fönn.) Nem tudom... Kérdezősködjek majd... majd iratok önnék!

A kis hölgy (könnyeznyi kezd): Oh, uram!... Ez nem jó lesz így!... Ön, reményt keltett bennem... és aztán... aztán (főzökog.)

Az igazgató (idegesen): De kérem! (Félre.) Épen ez kellett még csak; most épen olyan, mint egy japáni lárv! (Fönn.) Bocsnatot kérek, de sürgős dolgom...

A kis hölgy (felszárítja a könnyeit): Engedje legalább remélnem, hogy valamelyik létesítendő fióknál nem feledkezik meg rólam. (Megindultan.) Ön tudja, mennyire fontos ez rám nézve!

Az igazgató: Ah, igenis, a házasság! (Szánakozva nézi.) No ugyan szép izlése lehet a jövődöbelijének, aki feleségül kívánja! (Fenn, az ajtó felé indulva): Majd lesz rá gondom... majd lesz rá gondom...

A kis hölgy (kétségbeesetten távozik): Viszontlátásra, igazgató ur!

Az igazgató (hevesen): Isten önnel! (Az ajtó bezárul, de igazgató idegesen csengel.)

A segéd (belép): Parancsol? Az igazgató (erélyesen): Jules! Épeszt maga? Ha azt kérdezem a jövőben, hogy csinosa, vagy rut valaki és maga azt fogja mondani, hogy „nem megvetendő!”, pedig csuf, — akkor nyomban el fogom csapni! Megértette? Elmehet! Nézze meg az ember!

szik tartani Menelikket. Abesszinia mindenható négusával. Barbárokkal szemben a jó barátság a mentől sürűbben megújuló aján-dék s ehhez képest most a fehér csár is tizenkét pazar kardot készítettett urali gyárában Menelik számára. Legnagyobb dísz a kardoknak a pengék gyönyörű maratása. De nemcsak a pengén, hanem a markolaton is pazarul fénylik a sok arany. A kardok, a keleti divathoz mértén, erősen görbék. szinte félholdalakúak. Menelik, a ki udvariasságban bizonyára nem enged majd fehérbőrű kollégájának, szokás szerint alighanem néhány afrikai fenevaddal fog kedveskedni a minden oroszok csárjának.

— Lázadó katonák. Konstantinápolyból táviratozzák: Szmirna közelében 2800 kiszolgált katona lázadzik, mert nem kapta meg zsoldját. A szmirnai katonai főparancsnok félig-meddig lecsendesítette a lázadókat azzal az ígérettel, hogy zsoldjukat legközelebb kifizetik nekik.

— Dinamit-töltény a síneken. Porosz-Sziléziában a lauban-marthüssai vasúti vonalon ördögi merényletet akartak elkövetni a vonaton. A síneken három dinamit-töltényt találtak. Ha nem veszik észre, akkor a legközelebb arra robbogó vonat levegőbe repül. A tettések még nem kerültek kézre.

— Bravuros uszás. Bécsből írják: Bravuros uszást vitt ma véghez Finke erdőmester, a ki a két Reaumur foknyi melegségű Dunában kilenczfélszáz percig uszott, a nagy nézőközönség tapsa közepette.

A birtokrendezés kérdése.

Debreczen, január 16.

Hogy nagyon drága a mai tagosítás, azt épen nem kell bizonyítani. Tessék felszámítani: holdanként 5 koronánál olcsóbban, azt hiszem, még község nem tagosította határát. Van azonban példa tíz koronás fizettségre is. Egy háromezer holdos községi határ tagosítása ma tehát 1500–3000 koronát emészt meg. Mikor hány év alatt fog ennyi jövedelmi többletet eredményezni az új állapot czélszerűsége?

Talán nem mondunk nagyot, ha állítjuk, hogy bizony sok helyen már új tagosítás fog kelleni akkor, mikor a réginek a költségeit úgy ahogy kinyertük. Ez pedig már nem gazdaság, csak tevés vevés.

Aztán a lassuság! Érdekes volna összeállítani egy statisztikát arról, hogy az eddig tagosított községek közül hányban végezték el a munkálatokat 3 év alatt és hányban 4–5–8 és 10 év alatt, hányban nem fogják elvégezni tudni soha?

Nem tévedünk sokat, ha az átlag tagosítási folyamat idejét községként 4 évre tesszük. Képzeljük el már most, hogy négy évig mindenki úgy használja a földjét, mint egy négy éves bérlet tárgyát; mert hisz az ötödik évben a másé lesz. Mit törődjék valaki a más szántója, kaszálója sorával, javításával. És így az új tagot mindenki kimerült, bizserolt és elhanyagolt állapotban veszi birtokába. Ujabb négy esztendőre és erőfeletti munkára, áldozatra van szükség, hogy a termő föld visszanyerje eredeti erejét, értékét! Mily óriási veszteséget okoz így a lassuság!

Ha már most összegezzük azokat a fizetéseket és közkárokat, amelyek az eddigi hibás és manyos rendszerből kifolyólag előállottak, valóban nincs okunk csodálkozni a fölött az általános és igen erős ellenszen-

és ellenállás fölött, amelyet minden falunépe a tagosítás kérdésének felvétele alkalmával esetről-esetre tanusít.

Az sem volna utolsó tanulság, ha megszavaztatnók a múltban rendezett határu községek kisgazdáit arra nézve, hogy vajjon mennyiben látták hasznát a tagosításnak? Mennyiben nyertek és gyarapodtak azután?

Gond fordítandó arra is, hogy vajjon minden egyes kért tagosítás esetében tényleg indokolt és szükséges-e az eljárás bevezetése. — Nem lehet ennek eldöntését továbbra is csupán egy helyi érdekeltiségű kisebbségre bízni. Egy két ember érdekeiért nem szabad százakat megadóztatni.

Ilyen és más szakkérdések eldöntésére ma az államnak nincs egyetlen szakközöge sem. Hogy még csak egyet említsünk fel: a becslés és osztályozásnál senki sem képviseli az államot szakszempontról.

A tagosítás jóformán csak mérnöki és mérnöki ténykedés mellett megy végbe. A gazdasági tekintetek egészen mellékeseknek tartatnak. Pedig hol van gondolkozó ember, a ki be ne látná, hogy épen azok a legfontosabbak.

Történjék gondoskodás a költségek rendszeres fedezetéről is, hogy ne phozzanak éve-kig egész községek egy-egy szegény vállalkozó mérnöknek számos ezer koronát, mert bizony így nem csoda, ha birtokrendező mérnöknek nagy része adósságokkal küzd s ha erre a pályára kevesebb megy a jó erőkből, mint a gyengékből.

Ne bántuk és ne forgassunk fel egyes olyan régi hagyományt, szokást, a melyet még ujjal és jobbal pótolni képesek nem vagyunk. Ne bántuk a közös legelőket, meit ezzel a kisemberek állattenyésztését tesszük lehetetlenné. Ne változtassuk meg mindenütt a hármass fordulú rendszert, mert a hol nagy közlegelő nincsen, ott az pótolja ezt.

Ime tehát, a fő alapelvek ezek legyenek: igazságosság, olcsóság, gyorsaság.

Ezeket belől pedig keressünk garanciákat arra, hogy a helyes szakszempontról és a gyakorlati követelmények az alkotandó új törvény segélyével minden egyes adott esetben — valóban érvényesülhessenek is.

Belföldi dolgok

Tisza Kálmán képviselő. Az abrudbányaverespataki választókerület — mint nekünk sürgönyzik — ma egyhangulag megválasztotta Tisza Kálmánt képviselőjévé. A képviselőház ezzel visszanyerte azt a térfut, a ki a magyar parlamentárismus újabb történelmében oly kiváló szerepet vitt s a kinek neve maradandó betűkkel van bevésvé a modern Magyarország történetében. A mily lehangoltságot okozott az egész ország szabadlív közvéleményében a nagyváradi választás, a melynél Tisza Kálmán kisebbségben maradt, oly örömet és meglegedést fog kelleni a képviselőházban, a hol igaz szeretettel fogják őt hivatott üdvözölni.

Vilmos császár Bécsben. Bécsi udvari körökből kiszivárgott hírek szerint Vilmos császár legközelebb Bécsbe utazik s jelen lesz Rajner főherczeg aranylakodalmán. Bár az osztrák lapok megczáfólják és csupán udvariassági ténynek minősítik a császár utazást bizonyos, hogy az utazásnak politikai czélja van és első sorban a német vámtarifa kérdésével és a vám- és kereskedelmi szerződések megkötésének ügyével áll kapcsolatban.

4
Tompai emlékszóba. Tompa Mihálynak, a virágregék költőjének, emlékszóba állít Rima szombat, a leleplezési ünnepély azonban csak a tavasszal lesz.

A boerok szabadságharca.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 16.

Kellemetlen lehet Chamberlainnek, hogy éppen most, mikor a parlamenttől újabb hadiköltséget kell kérni, nemcsak a boer ellenes lapok, hanem még a háboruellenesek is részletesen beszélnek arról, hogy meny nyibe került eddig Angliának a háboru és mennyibe kerülhet még ezután. Chamberlain mindig azt hangoztatja, hogy amit Angliá veszt és veszített, azért bő kárpótlást fog kapni, de a közvélemény a rettenetes összegek hallatára nem ül fel a gyarmatügyi miniszter beszédének. Eddig csak a boer párti lapok hangoztatták folytonosan, hogy az irtó zatos költségeket Angliá meg nem bírja. A közvélemény azonban el sem tudta képzelni hogy mennyi tulajdonképpen ez az összeg. Egy előkelő londoni lapban tegnap Giffen Róbert statisztikai táblázatát közöl a háboru okozta költségekről és az angol költségvetésről. Pontosán kimutatja, hogy a délafrikai háborura Angliá eddig 1750 millió koronát költött; tehát Angolországának a háboru he tenkint 37,5 millió koronába, naponkint 5,34 millió, óránkint 222.000 koronába, perczen kint 3700 koronába kerül.

Igy azután a közvélemény is tud magá nak képet alkotni a kiadásokról; különben most már őrzi is, mert adója kétszer oly nagy, mint eddig volt.

Az is csak viarosabbá fogja tenni a parlament üléseit, hogy Angliá előkelő ve zérferfiai közül mindig többen és többen csatlakoznak Roseberryhez. Ujabban Campbell Bannermann egy népgyűlésen megdicsérte Roseberry állásfoglalását.

Campbell Bannermann hangsúlyozta, hogy a délafrikai háborut csak békülékeny séggel lehet befejezni, nem pedig a boerok leigazásával. A maga és Roseberry nézete között a békekötés tekintetében nincs lényeg es különbség.

Campbell Bannermann után Spencer lord beszélt, aki szintén hozzájárult Rose berry beszédéhez, amely, úgy látszik, arra vall, hogy Roseberryvel együtt akar munkálkodni.

Soha jobbkor nem jönne tehát a kor mányának valami győzelmi hír, mint most. De a harezterről érkező jelentésekben nincs semmi, amit tel lehetne használni hangulat keltőnek. Kitchener nem tud mit jelenteni, csak legalább egy betegszállító csapatot el fogtak volna, majd kiszinezte volna ezt ő ugy — randes szokása szerint — hogy ismét győzelemként híresztelte volna ki. De még csak ilyet sem bírt elfogni. Egy táviratot küldhetett csak a fővezér, melyben azt je lenthette, hogy Bruce Hamilton haderejének sikerült három mértföldnyire megközelíteni Botha Lajost, aki az e hó 11 ére virradó éj jel kocsin elmenekült. A csapatok, melyek hosszú menetet tettek, hét mértföldnyire üldözték Bothát, míg lovaik kimerültek.

Egyről-másról.

Idelátszik . . .

Idelátszik a rézsámék kis háza.
A kapujuk szépen ki van czifrázva.
Ugy szeretem nézni azt a kis kaput!
Ajakamról minden sóhaj odafut.

Azt a kaput nem sokáig néxem én.
Az a kis lány az enyém lesz, az enyém.
Hón dobogó kebelemre ha zárom,
Mint a madár, dallal élem világom.

Panaszkodtunk az időjárás ellen és a sok panasznak eredménye is lett. Az öreg Idő megemberelte magát s olyan telet produkált, hogy szinte bámulatba ejt bennünket.

Egymást érik a mulatságok. Jól teszik az emberek, hogy mulatnak, ha van miből. Megírta a bölcs, hogy: »Minden órának leszakaszd virágát!«

Kinek hízkeledés
Nem jöhet ajkára,
Vásznat vásároljon
Koldus-tarisznyára!

Az igazi hatás. Egy nagy vidéki városban klasszikus drámát adnak. Letényi drámai színész haldoklási jelenete alatt a karzaton nagy riadalom támadt. A jegyszédők egy elalélt asszonyt visznek ki, akit nagy-nehezen magához térítettek.

— Hát mitől lett olyan rosszul, jó asz szony? — kérdezte egy kíváncsi ur.

— Kérem, én a megboldogult Letényi ur szobaasszonya vagyok és már két hónap óta nem kaptam egy fillér lakbért sem.

A bók. Alma Tademá ról, a világhírű angol festőről pompás anekdotát mondanak el. A művészt, a ki hollandia születésű, de 1870 óta Londonban él és angol polgárjogot nyert, az a kitüntetés érte, hogy lovaggá ütötték. A szertartás után a gratulánsok egész tömege kereste fel az új lovagot, köztük egy igen előkelő londoni dáma is, »régí tisztelője és esodálója a mesternek.« Az asszonyság lelkesen üdvözölte a mestert a következőképpen:

— Oh, mester, egész magamon kívül vagyok az örömtől, hogy önt ez a dicsőség érte. Most már, azt hiszem, nyugodtan sulba dobhatja ezt az egész pingálást és élhet mint egy — dzsentimen!

Ki maint vet, ugy arat! — mondja a közpéldaszó. Igen ám, ha a jég el nem veri, a mit vetett!

Nem sikerült házkutatás.

Mikor a csendőr dada volt.

Debreczen, jan. 16.

Nem régen egyik szomszéd községben esett meg ez a kis história. Az erdőkerülők rájöttek, hogy valami ügyes lesipuskás adáz buzgalommal dézsmálja az erdei vadat. Kuttatták, lesték, de megcsipni nem tudták.

Nyomokra azonban akadtak és ezek a nyomok egy kőművesmesterre terelték a gyanút, a ki csakugyan szenvedelmes vadász hírében állott. Annyi terhelő adat gyűlt össze silene, hogy csakugyan el is rendelték eljone a házkutatást.

A gyanuba vett ember az ablakon át megpillantván a háza felé tartó hatósági tisztviselőket, azonnal tisztában volt vele, hogy mi járásban vannak. Meg is széppent; mert a sarokban ott hevert a friss zsákmány egy szegény kis özike.

Az első gondja természetesen az volt: hová rejtse ezt a korpusz deliktit. Veszteni való ideje nem volt. Hirtelen a bölcsőhöz rohant, kikapta belőle a tő hisedét a szalmaszákkal együtt, azután a bölcső fenekére gyömöszölte az özet rátette a szalmaszákra a gyereket.

A mint elkészült, nyilott az ajtó és be léptek a hatóság emberei. A vezetőjük elmondta: miért jöttek; a vadász nyugodtan fogadta a hírt, a gyermek azonban, a melynek a fekvését nagyon kényelmetlenül tette az alája rejtett őz, keservesen orditozott. Az apjának gonosz ötlete támadt.

— En magam nagyon szivesen kalauzolom az urakat, de csak ha a csendőr ur lesz oly szives és ringatja addig a gyerme-

ket. Nyügös szegényke, a foga jön, a feleségem meg nincs otthon.

A lojális ajánlatot elfogadták, a zsandár leült a bölcső mellé, a furfangos vadász pedig becsületesen megmutogatta a háza minden zegét zugát. Persze semmit se találtak. Mire visszatértek a szobába, a zsandár még mindig kétségbeesetten ringatta a kisikét, danolt is neki:

— Tente baba . . . tente!

A gyerek azonban sivalkodott tovább és a derék zsandár boldog volt, mikor ott hagyhatta a bölcsőt. Még boldogabb volt azonban a furfangos apa, mikor végre kikísérhette a látogatót.

NAPI HIREK.

— A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyminiszteriumban komolyan foglalkoznak már régóta a közigazgatás egyszerűsítésével. Egy erre vonatkozó leirat Debreczen város hoz is érkezett, melyet a Tanács Ábrahám László tisztügyésznek adott ki véleményezés végett. A tisztí főügyész e leiratot gondosan áttanulmányozta és vasárnap délelőtt a városi tisztviselőknak előadást fog tartani a leiratban foglalt módoszatokról. Ez előadásra szivesen láttatnak minden érdeklődők.

— Bucsuestély. Dr. Benedek János országgyűlési képviselővé választván a Debreczenben több egyetnél viselt állásáról lemondott. A vendéglős-ipartársulatnál is igen szép tisztelet töltött be s most hogy erről is leköszönt, a vendéglős-ipartársulat méltányol ván érdemeit, bucsuestélyt rendez szérére. E bucsuestélyt pénteken este nyolcz óratól rendezi nevezett ipartársulat Törő Imre jóhírnevű vendéglőjében.

— Kitüntetett tisztaró. Ó felsége a király Lójk a Károly tetétleni uradalmi tisztartót a mezőgazdaság terén kifejtett közhasznú munkásságáért az arany érdemkeresztel tüntetteeki.

— Pályázat az ügyészi állásra. A Simonffy Béla dr. halálával megüresedett íkir. törvényészeki ügyészi állásra — mint értesülünk — a napokban hirdették ki a pályázati felhívást. A debreczeni bírói kar nem egy kitűnő tagja pályázik az ügyészi állásra, de előre még csak sejteni sem lehet, hogy kit neveznek ki Simonffy Béla örökébe, mert — sajnos — a magyar törvényhatósági közegek előléptetése körül még ma is nagy szerepet tátszik a protekezió. Akinek több az ilyenfajta támasza, — ha kevésbé alkalmas ember is — annál több a kilátása a kinevezéshez.

— Kell-e iparigazolvány a vásárra. A hatóság s a vásári árusító közönség eddig nem volt tisztában azzal, hogy a vásári elárusítók tól követelhető e iparigazolvány. A kereskedelemügyi miniszter most a kérdés tisztázása végett körrendeletet boesátott ki az összes törvényhatóságokhoz — így városunk és var megyénk törvényhatóságához is — s e körrendeletben arra az állápontra helyezkedik hogy az iparosi és kereskedői minőség feltétlenül igazolandó, mert az ipartörvény a rendszeres látogatást csak hivatásos iparosok nak és kereskedőknek engedi meg. Az iparigazolványt felmutatni nem tudó árusítók tehát eltiltandók az árusítástól.

— Rendelet a marhalevelekről. A belügyminiszter körrendeletet intézett valamenny-

nyilvános törvényhatóságokhoz, melyben tévesnek jelenti ki a hatóságoknak azon tapasztalt felfogását, hogy az elveszett marhalevél helyett nem állítható ki addig másolat, míg az elveszett marhalevélre vonatkozó körözvény a »Rendőri Közlöny«-ben meg nem jelent. A másolat kiállítandó a körözvény megjelenése előtt is, ha a marhalevél tulajdonos az elveszés tényét vagy annak valószínűségét bebizonyította, de csak az elveszés bejelentésétől számított bizonyos határidő eltelté után, mely egy hónapnál rövidebb nem lehet. Hasonlóképp tévesnek jelenti ki a miniszter azon felfogást, hogy a talált (bitang) állatok nem árverezhetők el addig, míg azok a »Rendőri Közlöny«-ben nem köröztek. A rendelet intézkedéseire a földművelésügyi miniszter is hozzájárult.

— **Gólya a vonatban.** Debreczenből akart hazamenni H.-Böszörménybe Borhaki Mária nőszemély, aki cselédképpen tartózkodott itt és személyi tévedésbe esett. — A tévedést akarta otthon kiheverni, de a furfangos gólya meggátolta ebben, mert alig hogy a vonat elindult, a vele utazók méltó ámulatára egy siró-rívó portékának adott életet. Az értesített kalauz menten intézkedett, hogy a vonat legújabb szülőjét anyjával együtt ápolásban részesítsék.

— **Pórujárás tolvaj.** Tegnap este a Hatvan-utca végén levő Vörös ökör vendéglő előtt állott meg Nagy Ferencz tanyai gazdálkodó. Maga betért egy pohár borra addig a szekerét őrzetlenül hagyta hátra. Alig, hogy bement egy csavargó termelt a szekér mellett és a székéren levő ruha és pokrócz felétet miud egy szál el vitte. Nagy Ferencz mikor vissza tért, a szekéréhez rögtön észrevette tolvajlást és kutatni kezdett a tolvaj után a kit csakhamar meg is talált amint a lopott holmit vitte magával az utcán. Nagy lefűlelte a tolvajt és a pokróczokat elszedte tőle. Mikor a pokróczokat elvette a tolvajtól ez futásnak eredt úgy hogy Nagy a legnagyobb igyekezettel mellett sem tudta utól érni.

— **Rablótámadás Kolozsvárott.** Páratlan vakmerőséggel elkövetett s valósággal rémregénybe illő rablási kísérlet történt tegnap délelőtt Kolozsvárott, melynek csaknem áldozatául esett egy szegény pénzes levélhordó. Pár nap előtt ugyanis egyik főutczai házában két elegánsan öltözött fiatal ember jelent meg s joghallgatókul bemutatkozva, kibéreltek egy butorozott szobát. Ma délelőtt aztán Burger Károly pénzes levélhordó jelent meg a két fiatal ember lakásán hogy egy 2 koronáról szóló utalványt kézbesítsen nekik. Míg a szegény levélhordó a pénzt előkereste táskájából, az egyik fiatalember fejszével úgy főbevágta, hogy menten összerogyott, a másik pedig táskáját kaparintotta kézhez, mely mintegy 1200 koronát tartalmazott. Mindez természetesen nem ment zaj nélkül s mikor a két gonosztevő menekülni akart becses zsákmányával, a ház lakói összefutottak és lefűlelték őket. A rendőrségnél aztán kiderült róluk, hogy korántsem joghallgatók, hanem Fried Henrik és Szűcs Gyula, rovott multu csavargók, kik maguk adták fel a két koronát a saját címükre, hogy a pénzes levélhordót kirabolhassák.

Mulatságok.

○ **A gazdászok bálja.** Ma este megélénkül az Arany Bika szálló diszterme. A vidám gazdászok tartják meg táncmulatságukat, mely rendszeresen igen vígan szokott lefolyni. Reméljük, hogy most is nagy közönsége lesz e kedélyes mulatságnak, hol tánczosban nem lesz szűkölködés. A derék, vidám kedélyű gazdászok meg is érdemlik, hogy zsufolásig legyen a nagy terem érdeklődő közönséggel.

○ **Táncmulatság.** A debreczeni asztalos ifjuság 1902. január hó 19-én, vasárnap az Arany Bika szálloda disztermében Önképzőegyletének alapja javára zártkörű TÁNCZMULATSÁGOT rendez, melyre a belépő-díj 2 korona, család-jegy (három személyre) 4 korona. A zenét Veres Tóni kedvelt zenekara szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek válthatók: Szent-Királyi Tivadar ur diszmuáru üzletében, Békés Lajos ur divatáru üzletében, Szabó István ur papírüzletében, a rendező bizottság tagjainál és a mulatság estéjén a pénztárnál. Táncrendezők Schaf János és Ács Imre urak. Fölülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

○ **Táncvizsgalom.** A Stern József és testvére kegyvárának személyzete Jótékony segély alapja javára 1902 február hó 8-án, szombaton a „Margit“-fürdő villanyvilágított disztermében a városi zene egylet és Kiss Béla zenekara közreműködésével Zártkörű táncvizsgalmat rendez, melyre belépő-jegy személyenkint 1 korona 20 fillér. Család-jegy 3 személyre 3 korona. Kezdeté este 8 órakor. Fölülfizetése köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Ételek és italokról gondoskodik a vendéglős.

○ **Zártkörű bál.** A „Debreczeni Polgári Kör“ saját könyvtára javára 1902. évi január hó 26-án vasárnap az Arany Bika szálloda disztermében Rácz Károly zenekara közreműködésével zártkörű BÁLT rendez. A kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj: Személy-jegy 2 korona. Család-jegy (4 személyre) 6 korona. Páholy-jegy 6 korona. Páholyba lépőknek nem kell személy-jegyet váltani. Jegyek csak a meghívó előmutatása mellett válthatók és pedig Szent-Királyi Tivadar, Czeglédi és Polgár urak üzletében, a kör helyiségében (Tisza-palota I. em.) és este a pénztárnál. Fölülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

○ **Bohóc estély.** Tudtára adatik mindenkinek, akit illet és nem illet, hogy ? ? ? ? ? A magyar kir. államvasutak debreczeni műhelyének alkalmazottjai 1902. évi február hó 1-én szombaton, az »Arany Bika«-hoz címzett szálloda disztermében, Veres Tóni teljes zenekara közreműködése mellett felvonulások, mutatványok, magánjelenetek és táncszal egybekötött rendkívüli nagyszabású zártkörű BOHÓCZ-ESTÉLYT rendeznek, melynek műsora következő: 1. Nyitány. Előadja: Veres Tóni zenekara. 2. Carneval herceg ünnepléses bevonulása az összes jelmezek kíséretében. 3. A Siámi csodáikrek. Bemutatja Mrs. Suggerio Celesztin ur. 4. Krétási Alfréd nemzetközi torzképrajzoló karmolásai. 5. Dr. Kucsmai Adolár hírneves hasbeszélő fellépte műsoreivel. 6. Kótási Fridolin világhírű zenebohóc ezinczogásainak bemutatása. 7.

A világ legvérengzőbb vadállatainak elővezetése Mrs. Cleminson híres állatszelídítő által. 8. Nagy mutatványok a Tündér nevű arabstabilvívó paripán. Bemutatja: Mrs. Kulimász Kóbi híres műlovar. Belépő-jegy ára: Személyjegy 2 kor. Család-jegy 1 férfi 2 nő) 4 kor. Páholyjegy 10 kor. Jegyek előre válthatók a meghívó előmutatása mellett Szent-Királyi Tivadar ur diszmuáru üzletében (Városház épület), Kálnai Lipót ur divatáru üzletében (Paicz-utca) és Magyar Ferencz ur fodrásztermében (Városház épület), továbbá Langer Ferencz Bosnyák Antal, Knöpfler Miksa rendezőbizottsági tagoknál a műhelytelepen és este a pénztárnál. A páholy-jegy tánczra is jogosít. A n. é. közönség kéri lehetőleg jelmezben megjelenni. Kezdeté este nyolc órakor. Fölülfizetések a nemes ezéla való tekintettel, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Alarczok és jelvények Fish Testvérek áruházában jutányosan beszerezhetők.

Színház.

* A szent Iván-éji álom. Tegnap este ismét bemutatta a színház Shakespeare ez álomképét. A klasszikus vigjáték látványosságával és jeleneteivel az este is megtette a hatást. Nem volt nagy közönség, de a kik ott voltak, jóízűen mulathattak a századokat jelző vigjátékon. A szereplők mindannyian jól voltak disponálva s érvényre juttatták a darabot.

Megostromolt falu.

Vakmerő cigány-karaván.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 16.

Nagy riadalmat okozott e napokban a Kolozsmegye határszéléhez közel eső Tapolczán egy kóbor cigánycsapat vakmerősége.

A múlt szombaton délután 18 kocsiállós cigánycsapat érkezett a község alá. A cigányok vajdája megkérte az előjáróságot, hogy éjjelre ott maradhassanak s reggel majd tovább mennek. A bíró megengedte az ottmaradást s egyuttal megparancsolta az éjjeli őrknek és a kisbírnak, hogy az éjjeli folyamán szigorúan őrködjenek, nehogy a cigányok valami betörést kövessenek el.

Éjfél felé az egyik éjjeli őr észrevette, hogy egy csapat cigány bujkál a házak között s két cigány éppen akkor ugrik ki Kozma Ferencz udvarából, a mikor Czompó András éjjeli őr ott elhaladt, Czompó egy lövéssel adott jelt a társainak, a kik rögtön odasiettek, de már ekkor a cigányok letépték Czompót s a fegyverét is elvették.

A cigányok, a mikor észrevették, hogy Czompónak segítsége érkezik s a lövésre több lakó is kifutott, iktásnak eredtek. Kettőt azonban sikerült közülök elfogni s ezeket bevitték a község házára, a hol a községi fogdába csukták be. Ezután a többi cigányokat akarták összefogdosni, de ekkor már eltűntek a falu végéről, a hol este megtelepedtek.

Hajnali három órakor nagy tüzilármá riasztotta fel a község lakosait. Egyszerre öt helyen ütött ki a tűz. A község háza és a falu négy részén gyulladt fel egy-egy ház. A nagy

zdrzavarban, mit a tűz keletkezése idézett elő, mindenki megfedekezett a bezárt cigányokról. Mikor a tüzeket nagy nehezen eloltották s a gyújtogatást a cigányoknak tulajdonítva, utána néztek a bezárt cigányoknak, akkor már azoknak hűlt helye volt, a börtönajtót kifeszítve találták.

Valószínű, hogy a gyújtogatást a cigányok rendezték, hogy társaikat kiszabadítsák. A gyújtogatókat a csendőrség nyomozza.

Különfélék.

+ Karácsonyi ajándék. Az American Express Co. a karácsony alkalmából minden egyes alkalmazottnak ad karácsonyi ajándékot. A hatalmas társulatnak van jelenleg tíz ezer alkalmazottja s ezek mindenké 10—10 dollárt kap, ami kerek összegben éppen száz ezer dollár. A múlt évben 5—5 dollárt kaptak az alkalmazottak, de az idén az üzleti forgalom emelkedésének megfelelően duplára emelték föl az ajándék összegét. Az ajándékban az a legzesebb, hogy az utolsó helyregrasztó gyerek éppen egy tíz dollárt kap, mint a legfőbb hivatalnokok.

+ Színházban. Mi történt ott fent a karzaton?

Színházi szolga: Mikor Kiss színész a színpadon a haldoklási jelenetet lejátszotta, egy mosóné a karzaton eljött. A szegény öreg asszonnyal még tizenkét korona követelése volt a színésztől.

+ A halál számokban. Egy statisztikus kiszámította, hogy átlag évente 33 millió ember hal meg. Ebből az következik, hogy egy napra 91,524, egy órára 3730, egy percre 62 és minden másodpercre egy halálozás esik. Az emberélet átlagos ideje körülbelül 38 év, megjegyezvén, hogy az emberiség hetedrészéről semmiéle statisztikánk nincsen. Az emberek egy negyedrésze a hetedik életév befejezése előtt pusztul el, a fele pedig a 17-ik év előtt. Minden 100,000 ember közül egynek jut az a kiváltság, hogy a századik életévét elérte. Ugyanez a statisztikus azt is kiszámította, hogy minden 1000 hetvenéves ember közül 43 a papsághoz tartozik, 42 a politikai pályán halad, 40 földműveléssel foglalkozik, 33 a munkásszótly tagja, 32 katonai rangot visel, 29 mérnök vagy ügyvéd, 28 tanár és 24 orvos. Aki e számokban bizik, az ezen az alapon könnyen megállapíthatja, hogy melyik egészséges vagy kevésbé egészséges foglalkozásnak szentelje életét.

+ Betörők között. Az új vendéglőben még nem voltak?
— Oda nem megyek. Az újságban az áll: Figyelmes kiszolgálás.

+ A newyorki svihakok. Az ötletes newyorki garficzkók új fogást találtak ki mások becsapására. A napokban egy elegáns hölgy jelent meg New-York diszes ékszerüzletében és gyémántokat, ékszereket kínál megvételre. A tulajdonos meg is vette azokat kétezer dollárért. — Éppen eszébe akarta tenni a pénzt, mikor két torztorozz bejuszó rendőr jött be és a nőt letartóztatottak jeleztették ki, viszont az ékszereket, mint corpus delictum magukkal vitték. A három alak eltávozott az üzletből. Kocsiba ültek s elhajtottak. Az ékszerész várt, várt. Végre is megunt a várakozást és telefonon át kérdezősködött a rendőrségtől 2000 dollárja után. Ott semmit sem tudtak felőle és kiderült, hogy az ékszerész három newyorki svihák áldozata lett.

Felfüggesztett járásbíró.

Egy fegyelmi eljárás részletei.
— Saját tudósítónktól.

Budapest, jan. 16.

A hetedik kerületi járásbírósnak ismét kínos ügye van. Csak a múltkoriban függesztették fel a bíróság egyik albiráját, Farkas Gyulát, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy önös érdekből magának osztotta ki a Folyó számla Leszámitoló Bank ügydarabjait s ma már a járásbírósnak egy másik bírójára ellen folyik a fegyelmi eljárás. Ez a bíró dr. Virágh György járásbíró. A múlt héten Bartodeiszky törvényszéki bíró kijárt a VII. kerületi járásbírósnak és dr. Virágh ügyét vizsgálat tárgyává tette. Virágh György járásbíró ekkor elhagyta hivatalát s azóta széke elárvult. Csak a jegyző látja el a folyóügyeket, de a tárgyalások szünetelnek.

A felfüggesztés előzményei ezek:

E hónap elején azt a följelentést tették a budapesti királyi törvényszék elnökénél dr. Virágh György hetedik kerületi járásbíró ellen, hogy a budapesti Schneller és Kozma cégnek, mint felperesnek Virágh bíró ügyvédi költségeket ítél meg az elmarasztalt alperesekkel szemben olyan esetekben, amikor a felperes Schneller és Kozma cég egészen maga indította meg a peres eljárást és még a tárgyalásra sem küldött ügyvédet, hanem egyik cégtagjával képviseltette magát. A följelentés kínos feltűnést keltett mindenfelé. Bartodeiszky törvényszéki bíró a följelentés megvizsgálása ügyében elment a VII-ik kerületi járásbírósnak és a bíróság vezetőjével Csery Kálmánnal tárgyalás alá vette a dolgot. Virágh bíró ellen feltűnő gyanu merült fel. Neki ugyanis a járásbírósnak vezetője a K. és S. betűvel kezdődő felperesek ügyeit osztotta ki s a kereskedelmi törvényszéknél vezetett cégjegyzőkönyvből kitént, hogy a följelentésben említett felperes cég nem Kozma és Schneller, hanem tényleg Schneller és Kozma néven van bejegyezve.

Ebből természetesen az következik, hogy a felperes cég tudatosan megváltoztatta a cégét, s azért tette elsőnek a Kozma nevet hogy ügydarabjait a K. betűvel kezdődő név révén Virágh György bírónak osszák ki.

A további vizsgálat folyamán kitént az is, hogy a Schneller és Kozma cégnek majd száz ilyen pörös ügyét tárgyalta Virágh bíró s minden egyes esetben megítélte a cégnek a szokásos ügyvédi díjakat, holott a cég — mint már említettük — nem küldött ügyvédet a tárgyalásra s a kereseteket maga szerkesztette, maga adta be. A kérdőre vont bírót, a följelentés és a nyomában megindított vizsgálat nagyon leverte.

A vádlott azzal védekezett, hogy a cégnek, — ha nem is ügyvéddel intéztette, pörös ügyet, a pörösködés munkát, idővesztéséget okozott s ennek megtérítésére a tárgyaláson megjelent cégtagárszobeli kérelme folytán jónak látta a szokásos ügyvédi díjak megítélését. Virágh György járásbíró erre állásától felfüggesztették.

Virágh György aránylag fiatal ember. Éles esztű, igen korrekt és alapos képzettségű jogásznak tartják, a ki albirából olyan gyorsan lett járásbíró, hogy kinevezésével több, régebben szolgáló albiró társát megelőzte. — Nevét két évvel ezelőtt sokat emlegették, a mikor egykori jegyzőjével, Kardoss Kálmán-

nal, a ki neki 30 forintos adója volt, nagy összecivakodott, hogy végül megbüntető járásbíró elé juttatták. Kardoss Kálmán különben nincs már az élők között. A múlt év vége felé a Szent István-kórházban, hosszabb szenvedés után meghalt.

CSARNOK.

A felsült szerelmes.

(Vig népies elbeszélés.)

Írta: Szini Péter.

(Folytatás.)

VI.

Gyarló az én tollam leírni azt a nagy örömet, mely Csobán szivére tolt. Összevissza ölegette a vén Ladangot az egész falu szemelátára, úgy, hogy még S ó r ó s János, a volt falusi bíró is erősen elcsodálkozott bele.

— Mi lett Ladang? — kiáltott a bakterre. — Talán menyecskenek csaptál fel?
— Annak ugyan! — vágott vissza Ladang. — Hanem kelmetet csak még se ölel nem meg! . . .

Szegény Csobán nyullá velt téve.

Alig tudta türelemmel várni a napkirály kacsuvételét. Ugy dobogott, úgy kalapált a szive, mintha csak kovács műhelynek alakult volna át.

Nikor aztán az éj sötéte borítá be a földet, Ladang János nago titokban felkeste az ölben Csobánt.

— No készülj, mert azóta ott vár már Olenka!

Csobán nem várt több biztatást. Befogta a két almásszürke lovát a könnyű szekérbe s kirohott az udvarról.

Ladang a kaszárta ült s ott nevetett terve jól sikerültén.

A kovács háznál megállt a szekér. Ott állt már akkor egy alak. Csobán keblére ölelte s úgy vitte a szekérhez.

— Édes drága szerelmem! Régóta is szeretlek én téged!

— Én is téged Pali! — susogá a szerelmes hölgy.

Azzal elvágta a szekér Bükkös felé.

— Kedves nénémasszony! Még ne haragudjék, hogy ily későn háborgatjuk. — szólt meg Csobán Pali, a mint a szekér begördült az udvarra.

— De hogy haragszom, édes gyermekem! Jól tetted, hogy eljöttél.

— Tudja néném: a szivem nem hagyott nyugtot. A mátkám van a szekeren, azt hoztam el nénémhez.

— Csak ne beszélj! Elnye, hogy nem mondod elébb. Kati te, hezzatok csak egy gyertyát. Szállj le hát, lelkem a szekérről s jöjjetek be.

Csobán leemelte mátkáját a szekérről s bementek a szobába.

Erősen be volt burkolózva a szerelmes hölgy. Csobán is segített neki leoldani a nagy kendőjét.

Végre előtűnt az arc a nagy kendőtől megből.

E pillanathan iszonyú ordítás hangzott el Csobán ajkáról.

— Mit akar? Ki maga? — kiáltott Vasz kornéra, ki úgy állt előtte mint Sedma előtt állott Lóthnak sóbálványává változott felesége.

— Hát ki volnék? Talán nem ismeresz?

— Ismeri az ördög! Miért jött ide?

— Hiszen te üzentél Ladangtól. Azt mondtad várjalak a kovács háznál.

— Én la? Enyje azt a! . . . Még én üzenték magának, vén boszorkány?

A Csobán nagynénje csak hallgatta az ékes perlekedést.

— Hát ez volna a mitkád Pali! — évődött a legényyel.
 — Mitkája az ördögnek, nem nekem! Adta Ladangja, hol van keni? Hát így szedett kead rá?
 Ladangnak ühették bottal a nyomát. Leugrott a szekérről s otthon kaczag a meglett dolgok felett.

Képzelték Csobán Pali bosszuságát, midőn tudára jött a szörnyű felsülésnek. Rögön befogva lovait s odahagyva Vaczkornét hazahajtott Lápfalvára.
 Hát szegény Vaczkorné? Neki ugyan megesezt a szerelmestudós. Szegényletében éjnek idején elszökött Bükkszőlő nagy sírásközött ballagott haza.

Egy hét múlva házassálandókat hirdetett a pap. Kincses Féri kelt egybe a szép Kacsur Olankával.
 Csobán Pali mindig kereste az alkalmat hogy Ladangon bosszuját tölthesse. Legjobb alkalom volt erre a Kincses Féri lakadalmá. Bele is kötött, de bezeg kikapta a magást.

— Ugyan már mit akarsz velem? — mondá Ladang neki. Talán engem is el akarsz szöktetni mint Vaczkornét?
 Erre az az lett kaczagás. Szegény Csobának szólni kellett a lakodalomból; de még a faluban sem maradhatott a sok bosszuság miatt.

Biztatában berukkolt a regimenthez s beszélgetett nyolca évre katonának.
 Ez idő alatt csak elfelejtik a furcsa történetet.

Az ifjú földesúr meg előhivata Ladangot s öt forintot adott neki, a miért kigyógyította szerelméből véa gazdasszonyát.

Hírem az urasági udvarból egyszersmindenkorra ki lett adva neki az ut. Vaczkorné megfogadta, hogy mi helyt betesz lábit rögön leforrázva.

Mert a véa asszonyak a szerelme is borzasztó, hát még a gyűlöletel. Attól az istea mentsem meg minden halandót.

Ladang nem is vágyik leforrázási műtetre, hanem úgy állott boszut Vaczkornén, hogy nótában örökítette meg a furcsa eseményt.

Szélteben dalolták a falusiak e gnyaldalt:

Vén Vaczkorné mit követett egy este:
 Csobán Pali kovács háznál megleste.
 Fel is ült a szekére
 Ugy ment vele esküvőre
 Ihajla!

Sok történt azóta Lápfalván de a vén Vaczkorné esete még most is felszinen tartja magát, pedig azóta ő is odakerült hol nincs változás; hol örökké tart a szerelmem.
 (Vége.)

Eckert — Edelbraut-féle
 gyógyhatásu
Természetes Likör

hegyi növényekből készítve jó ízű gyomorerosító,

Vadászatokon, úgy kirándulások alkalmával

vizzel vegyítve kitűnő üdítőül szolgál. Legajánlatosabb háziszor

os. és kir. szabadalmazott

Likör gyár
Alb. Eckert Grác.

Vasuti menetrend

Hírvényes 1901. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	V o n a t		Erkezik
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonal	1.28 délután
P.-Ladány	8.10 este	Személyvonal	9.43 este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonal	1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonal	8.10 este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonal	5.45 reggel
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonal	9.40 este
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz.	5.34 délután

Debreczen—M.-Sziget—Kőrösmező			
Királybaza	5.10 reggel	Személyvonal	2.08 délután
Kőrösmező	2.56 reggel	Személyvonal	12.41 délután
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonal	10.50 éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonal	4.56 délután
Szatmár-Németl.	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03 éjjel
Szatmár-Németl.	6.46 este	Gyorsvonal	8.50 este

Debreczen—Szerencs			
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonal	11.21 délelőtt
Szerencs	4.01 délután	"	7.03 este
Szerencs	6.58 este	"	10.43 éjjel

Debreczen—Füzes—Abony			
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56 este

Debreczen—Nagy-Léta—Vértess			
N.-Léta—Vértess	9.35 reggel	Vegyesvonal	11.16 délelőtt
N.-Léta—Vértess	4.31 délután	"	6.18 este

Debreczen—Tisza-Lök			
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonal	9.17 délelőtt
"	4.06 délután	"	7.29 este
H.-Nánásig	11.20 délelőtt	"	1.18 délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	V o n a t		Indul
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08 reggel
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonal	4.00 reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonal	9.15 délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonal	2.08 délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonal	7.05 este
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonal	6.50 reggel

Kőrösmező—M.-Sziget—Debreczen			
Szatmár-Németl.	8.46 reggel	Gyorsvonal	6.42 reggel
Szatmár-Németl.	7.32 reggel	Személyvonal	3.45 reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonal	6.— reggel
Szatmár-Németl.	6.45 este	Személyvonal	2.47 délután
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonal	11.35 délelőtt
Kőrösmező	10.12 éjjel	Személyvonal	1.22 délután

Szerencs—Debreczen			
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonal	5.— reggel
Szerencs	12.07 délután	Személyvonal	9.03 délelőtt
Szerencs	7.53 este	Személyvonal	5.10 délután

Nagy-Léta—Vértess—Debreczen			
N.-Léta—Vértess	7.18 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel
N.-Léta—Vértess	3.13 délután	"	11.05 délután

Tisza-Lök—Debreczen			
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonal	5.06 reggel
Tisza-Lök	6.25 este	"	2.35 délután
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30 délután

Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonal	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35 délelőtt

Alkalmi vásár

megkezdött

leszállított
 árak mellett

RÓZSA LAJOS
 legnagyobb női-felöltő áruházában

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Cs. és kir.

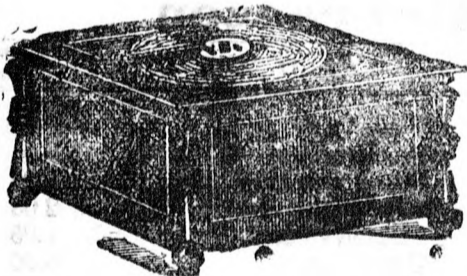

udv. hangszergyár.

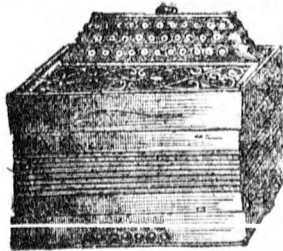
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ez a új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

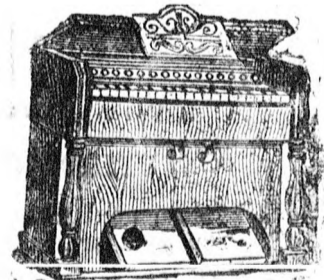
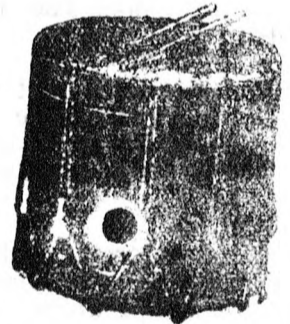

Kitűnő hangu harmonikák.
 3 frttól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt

Iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyár mányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvalák, czimbalmek, cztlerák, harmoniumok, zongorák sibről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglőknek zenélő automaták.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre utóda könyvnyomdájában.